

NHÓM ĐỐI TÁC NĂNG LƯỢNG VIỆT NAM

Tài liệu tham vấn

Dự thảo Thông tư quy định về phát triển dự án và hợp đồng mua bán điện mẫu áp dụng cho các dự án điện mặt trời

Các ý kiến và câu hỏi sau đây do Ban Thư ký VEPG thu thập từ các bên liên quan trong ngành năng lượng trong giai đoạn tham vấn của Dự thảo Thông tư quy định về phát triển dự án và hợp đồng mua bán điện mẫu áp dụng cho các dự án điện mặt trời được công bố trên trang web của nhóm đối tác năng lượng Việt Nam từ ngày 04 tháng 05 năm 2020 đến ngày 12 tháng 05 năm 2020. Tài liệu này đã được gửi tới Cục Điện lực và Năng lượng Tái tạo (EREA) là một phần trong quá trình tham vấn Dự thảo Thông tư.

Chủ đề	Các ý kiến và câu hỏi từ các bên liên quan trong ngành năng lượng
Giải thích từ ngữ	
Hệ thống điện mặt trời mái nhà	<ul style="list-style-type: none"> Cần phải giải thích rõ từ ngữ "hệ thống điện mặt trời mái nhà" bao gồm các thanh phần nào chủ thể nào? để đảm bảo việc ràng buộc đúng quyền hạn trách nhiệm trong các quan hệ với các bên liên quan khác. Theo Quyết định 13/2020/QĐ-TTg có quy định hệ thống điện mặt trời mái nhà là hệ thống...trên mái nhà của công trình xây dựng. Để làm rõ khái niệm này cần có giải thích đối với thuật ngữ "công trình xây dựng" hoặc viện dẫn đến pháp luật chuyên ngành (luật xây dựng) để đảm bảo tính thống nhất trong áp dụng.
Bên bán điện và bên mua điện	<ul style="list-style-type: none"> Bên bán điện và bên mua điện nên cần được giải thích thêm trong thông tư. Bên bán điện có thể là chủ đầu tư, chủ sở hữu?
Chuyển đổi giữa đơn vị W và Wp	<ul style="list-style-type: none"> Trong thông tư cần giải thích và làm rõ cách đổi giữa W và Wp

Phát triển dự án điện mặt trời nổi lưới	
	<ul style="list-style-type: none"> Hiện tại, chưa có khung pháp lý về việc cấp phép sử dụng mặt nước hồ thủy lợi/hồ thủy điện cho các chủ đầu tư trong trường hợp diện tích đất lòng hồ đã được cấp phép sử dụng có thời hạn cho chủ thể khác (ví dụ như các dự án ĐMT nổi trên hồ thủy điện Trị An, hiện nay các chủ đầu tư xin phép xây dựng dự án tuy nhiên EVN đã được cấp phép sử dụng đất lòng hồ, việc cấp phép sử dụng có thời hạn mặt nước hồ chưa đủ cơ sở pháp lý) Khung pháp lý mới có được xây dựng hay không? Yêu cầu tối đa 1,2 ha / MW hiện không phù hợp với hệ thống năng lượng mặt trời nổi mà chỉ dành cho hệ thống PV năng lượng mặt trời mặt đất. Thông tư cần xem xét bổ sung một yêu cầu diện tích cho các hệ thống năng lượng mặt trời nổi (nếu cần, vì yêu cầu này được đưa ra để giảm xung đột sử dụng đất thường không tồn tại trên mặt nước / hồ chứa thủy điện). Nhìn chung, yêu cầu 1,2 ha / MW dường như quá tính và giới hạn các tùy chọn của nhà phát triển dự án, ví dụ: trong trường hợp địa lý / cảnh quan chỉ cho phép các dự án có tỷ lệ cao hơn nhưng mặt khác không gây ra bất kỳ xung đột sử dụng đất nào. Quy định mức vốn góp chủ sở hữu tối thiểu 20% có mâu thuẫn với các quy định pháp lý cao hơn như quy định tại Điều 10 Nghị định 63/2018/NĐ-CP thì dự án trên 1500 tỷ VNĐ thì mức tối thiểu là 10% và theo quy định tại Điều 14 Nghị định 43/2014/NĐ-CP thì quy định ở mức 15% tổng mức đầu tư đối với dự án có quy mô sử dụng đất từ 20 héc ta trở lên. Thông tư cần có thêm các chi tiết về các dự án điện mặt trời nổi lưới trong Quy hoạch Phát triển điện lực hoặc làm rõ về việc ban hành các quy định này trong tương lai.
Sửa đổi khoản 3 Điều 3 Thông tư 36/2018/TT-BCT	
	<ul style="list-style-type: none"> Phạm vi điều chỉnh của Dự thảo Thông tư không bao gồm nội dung Thông tư 36/2018/TT-BCT. Do vậy, trường hợp thông tư có sửa đổi thông tư 36/2018/TT-BCT thì tên của thông tư cần phản ánh điều này. Việc sửa đổi này có thể không cần thiết vì hiện Cục Điều tiết Điện lực (ERAV) đang chủ trì xây dựng thông tư với đề xuất chi tiết về giấy phép điện lực sửa đổi Thông tư 36/2018/TT-BCT. Thông tư cần làm rõ lắp đặt tại “01 địa điểm” đặc biệt đối với các khu công nghiệp lớn. Nhiều hệ thống trên nhiều công trình khác nhau ở trong cùng một khu công nghiệp có được coi là 01 địa điểm không? 1 mái nhà có thể được liệt kê là một điểm hoặc có thể có nhiều hệ thống lên tới 1MWp khác nhau trên cùng một mái (ví dụ: cho các nhà máy lớn) với công tơ và inverter khác nhau không?

Trình tự thực hiện hệ thống điện mặt trời mái nhà	
Các trường hợp mua bán điện	<ul style="list-style-type: none"> • Thông tư cần phân tách rõ các trường hợp đầu tư để bán điện (Chủ đầu tư, chủ sở hữu, các trường hợp cho thuê mái) với các khách hàng khác nhau như bán điện cho EVN, bán điện trực tiếp cho các bên thứ 3 không sử dụng lưới điện của EVN để thuận tiện trong áp dụng, đồng thời xây dựng trình tự áp dụng phù hợp. Ví dụ: trường hợp Bên mua điện không phải EVN thì việc áp dụng các bước xác nhận khả năng đấu nối, giải tỏa công suất của Bên mua điện hay đăng ký đấu nối của Bên bán điện như nêu tại khoản 2 Điều 6 là không phù hợp. • Thông tư cần xác định rõ đối tượng có thể bán điện cho EVN từ nguồn điện dư từ các hợp đồng mua bán điện giữa Bên Bán và Bên Mua không thuộc EVN, hoặc chủ sở hữu hệ thống, các khách hàng trong khu công nghiệp. Các bên có thể tự do đồng ý các Hợp đồng mua bán điện tư nhân không? • Thông tư cần làm rõ trường hợp các Bên bán điện cần phải đăng ký đường dây kinh doanh [VSIC 3511] cho việc phát điện. Ví dụ: nếu dịch vụ chính của Bên bán điện không phải là sản xuất điện năng (như các nhà sản xuất bán điện dư cho EVN), Bên bán điện này có cần đăng ký đường dây kinh doanh riêng không để bán điện dư cho EVN, nếu so sánh với các nhà phát triển, đầu tư mà dịch vụ chính là đầu tư sản xuất điện và các hệ thống điện mặt trời. • Một số tỉnh cho rằng: để một nhà phát triển ĐMT áp mái sở hữu hệ thống được lắp đặt trên mái của một nhà máy trong một khu công nghiệp thì nhà phát triển này (nếu chưa đăng ký tại tỉnh đó) sẽ cần phải đăng ký thành lập doanh nghiệp tại địa phương (như chi nhánh hoặc địa điểm kinh doanh). Đối với các nhà phát triển ĐMT áp mái có vốn đầu tư nước ngoài, điều này có nghĩa là phải có giấy chứng nhận đăng ký đầu tư tại tỉnh đó. Dựa trên phản hồi từ một số ban quản lý khu công nghiệp, nhà phát triển sẽ chỉ được phép đăng ký địa điểm chi nhánh / doanh nghiệp (và, đối với các nhà phát triển năng lượng mặt trời có vốn đầu tư nước ngoài, để có được IRC) khi nhà phát triển thuê cả nhà máy tại khu công nghiệp. Một hợp đồng thuê mái nhà của một nhà máy trong khu công nghiệp sẽ là không đủ trong mắt một số ban quản lý khu công nghiệp. Điều này sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến tính khả thi của việc mở rộng các dự án ĐMT áp mái. Hướng dẫn từ Bộ Công Thương đến ban quản lý các khu công nghiệp về mặt này sẽ rất quan trọng để đảm bảo sự thành công của các chính sách ĐMT áp mái.
Quy trình, thủ tục, hồ sơ dự án	<ul style="list-style-type: none"> • Dự thảo thông tư nên làm rõ và có hướng dẫn chi tiết về các quy trình, thủ tục và điều kiện hồ sơ cho các dự án điện mặt trời, đặc biệt là cho các dự án điện mặt trời áp mái. Các quy trình, thủ tục và hồ sơ nên được thống nhất với EVN và được thống nhất giữa các công ty điện lực. Các trình tự, thủ tục và hồ sơ nên được ban hành một cách minh bạch.

<p>Ý kiến về khả năng đấu nối và giải tỏa công suất</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Thông tư nên làm rõ cơ chế đánh giá kiểm tra (hậu kiểm) việc thực hiện trách nhiệm của Bên mua. • Thông tư nên làm rõ trách nhiệm của bên mua và đảm bảo quyền lợi của bên bán như bên mua không được từ chối mua nếu không có lý do chính đáng. • Thông tư nên là rõ về các thủ tục về khả năng đấu nối và giải tỏa công suất cho các khách hàng khác nhau như hộ gia đình, công nghiệp, tòa nhà thương mại nên được làm rõ vì mỗi phân loại khách hàng có các điều kiện và quy mô công suất lắp đặt khác nhau. • Các công ty Điện lực cần công khai và cập nhật thường xuyên công suất được thiết kế cho điện mặt trời của từng trạm biến áp/ hệ thống điện khu vực để khách hàng/ nhà đầu tư được biết để đầu tư phù hợp.
<p>Thực hiện giám sát, thí nghiệm và vận hành thử nghiệm</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Thông tư nên nêu rõ trách nhiệm riêng rẽ của các bên gồm chủ đầu tư, chủ sở hữu, bên bán điện và bên mua điện trong quá trình này.
<p>Hiệu lực thi hành</p>	
<p>Thông tư 16/2017/TT-BCT và Thông tư 05/2019/TT-BCT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Thông tư này sẽ thay thế thông tư 16/2017/TT-BCT, nhưng có thay thế thông thư 05/2019/TT-BCT hay không?
<p>Hợp đồng mua bán điện</p>	
<p>Điểm môi trường</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hợp đồng mua bán điện nên có thêm một khoản về các điểm môi trường như RECs, và nên làm rõ cách các điểm môi trường này được phân bổ cho chủ dự án.
<p>Điều 1, khoản 6:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lãi suất giao dịch bình quân liên Ngân hàng là lãi suất giao dịch bình quân liên ngân hàng 1 tháng được Ngân hàng Nhà nước Việt Nam công bố tại thời điểm thanh toán.

<p>Lãi suất giao dịch bình quân liên Ngân hàng</p>	
<p>Điều 4, khoản 5, mục b “ghép lãi”</p>	<ul style="list-style-type: none"> Từ ghép lãi không rõ nghĩa và không có định nghĩa trong tài chính, tiền tranh chấp tính theo lãi suất liên ngân hàng 1 tháng. Sử dụng lãi suất liên ngân hàng không hợp lý với thông lệ giao dịch tài chính tại Việt Nam, hợp đồng vay vốn & giao dịch tài chính không sử dụng tham chiếu lãi liên ngân hàng mà thường được sử dụng là bình quân lãi tiền gửi cá nhân 12 tháng của các Ngân hàng VCB, VietinBank, BIDV. Lãi suất liên ngân hàng không phản ánh đúng chi phí/lợi ích tài chính của Bên bán điện và lãi suất liên ngân hàng thương thấp hơn Lãi suất tiền gửi các Ngân hàng thương mại cùng kỳ hạn khoảng 1.5%.
<p>Điều 5 Trường hợp bất khả kháng</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dự thảo hợp đồng nên có định nghĩa chung và danh sách các trường hợp bất khả kháng. Các trường hợp bất khả kháng được định nghĩa trong Hợp đồng không cần phải được công bố bởi “các cơ quan thẩm được cơ quan nhà nước hoặc tổ chức khác các Bên”
<p>Điều 7 Đình chỉ thực hiện hợp đồng</p>	<ul style="list-style-type: none"> Trong trường hợp bên bán là chủ sở hữu bồi thường và quyết định chấm dứt Thỏa thuận, quyền bồi thường của bên bán bị giới hạn ở mức không đủ / quá thấp. Dự thảo thông tư cần tính giá trị bồi thường theo một phương pháp khác để đảm bảo bồi thường thích hợp cho người bán (ví dụ: Tỷ lệ phần trăm của giai đoạn PPA còn lại)
<p>Điều 8 Giải quyết tranh chấp</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dự thảo thông tư nên bao gồm trọng tài quốc tế là một lựa chọn để giải quyết tranh chấp. Điều này tạo nên lòng tin cho các nhà đầu tư nước ngoài.
<p>Điều 9, khoản 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dự thảo cần làm rõ tại sao trong trường hợp ủy thác hoặc chuyển nhượng, các quy định về quyền và nghĩa vụ vẫn sẽ có hiệu lực đối với các bên Đại diện pháp lý hoặc đại diện được ủy quyền. Thông thường, vì tính bảo mật, chỉ có thể gnas các quyền theo PPA. Bên bán (với tư cách là chủ sở hữu của hệ thống/nhà máy) sẽ vẫn chịu trách nhiệm về các nghĩa vụ theo PPA nhưng không phải là đại diện pháp lý hoặc đại diện được ủy quyền trong khả năng của họ. Thông tư có cho phép chuyển nhượng toàn bộ thỏa thuận cùng với chuyển nhượng dự án. Nếu thông tư cho phép điều này, điều này sẽ cải thiện khả năng thanh toán của PPA. Quy định về chuyển nhượng hoặc ủy thác Hợp đồng mua bán điện phải có chấp thuận bằng văn bản của bên mua. Điều khoản này cần thêm chi tiết về thời gian Bên mua phát hành văn bản này khi nhận yêu cầu tối đa là bao lâu? Trong điều

	<p>Kiện nào thì sẽ không được cấp? Thông tư nên làm rõ rằng Bên mua không được cho phép không chấp nhận chuyển nhượng nếu không có lý do chính đáng.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cụm từ "phần ủy thác có giá trị xấp xỉ giá trị các thiết bị vận hành thì hợp lệ" trong trường hợp này có được hiểu là ủy thác tự động có hiệu lực và không cần văn bản chấp thuận của bên mua không? • Thông tư cần làm rõ cách tính Giá trị xấp xỉ thiết bị (Ví dụ: xấp xỉ là sai lệch bao nhiêu, giá trị là giá thị trường, giá gốc đã khấu hao, phương pháp khấu hao) để tránh việc khi thực thi bên mua không có cơ sở để phát hành thư chấp thuận.
<p>Thay đổi luật và quy định</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dự thảo hợp đồng nên đề cập các trường hợp thay đổi về luật hoặc quy định. Dự thảo hợp đồng nên đề cập tới sự điều chỉnh về luật và quy định theo Điều 13 của Luật Đầu tư.
<p>Sau kết thúc hợp đồng</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dự thảo hợp đồng hiện tại chỉ đề cập 2 giải pháp khả thi sau khi kết thúc thời hạn hợp đồng đó là gia hạn thêm hoặc ký hợp đồng mới. Hai trường hợp này đều dựa trên sự thương lượng của 2 bên. Dự thảo nên có thêm trường hợp Bên bán và bên mua không đạt được thỏa thuận mới (chuyển quyền sở hữu hay nhà máy không còn hoạt động)